

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3314/2022. (VI. 30.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Mf.X.10.059/2021/5. számú ítéletével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó képviselője (dr. Balázs Ildikó főtktár) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszában a Kúria Mf.X.10.059/2021/5. számú ítélete, valamint a Szegedi Ítéltábla Mf.I.40.075/2020/3. számú jogerős ítélete, illetve a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.K.27.139/2018/31. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában előadta, hogy korábban körzeti megbízottként állt hivatásos szolgálati viszonyban. 2017-ben névtelen feljelentés alapján megbízhatósági vizsgálat indult vele szemben, amelynek során az informatikai adattárból egy személygépkocsira vonatkozóan lekérdezést hajtott végre és az adatokat a fedett nyomozónak anyagi ellentételezés nélkül megmutatta. Állítása szerint az adatmegismerést akkor kétezer forint szolgáltatási díj megfizetésével, röviddel ezt követően pedig szolgáltatási díj megfizetése nélkül bárki igényelhetné, illetve igényelheti. A Nemzeti Védelmi Szolgálat a megbízhatósági vizsgálat befejezéséről és eredményéről a munkáltatón keresztül értesítette az indítványozót azzal, hogy a vizsgálat során a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 305. §-ába ütköző és aszerint minősülő hivatali visszaélés büntettének elkövetését tárták fel, ami miatt feljelentést tettek a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező rendőri szervnél. A feljelentés nyomán a Központi Nyomozó Főügyészség indítványára a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa 2017. június 16-án kelt ítéletével megállapította az indítványozó bűnösségét hivatali visszaélés büntetében, és pénzbüntetésre, illetve egy év törzsőrmesteri rendfokozatba visszavetésre ítélte. Ennek alapján a munkáltatói jogkör gyakorlója fegyelmi eljárást rendelt el az indítványozóval szemben, és 2017. augusztus 25-én kelt határozatában szolgálati jogviszonya megszüntetése fenytéssel sújtotta az indítványozót. Az indítványozó a fegyelmi határozat, a szolgálati panaszát elutasító másodfokú határozat, továbbá a kérelmére összehívott Becsületbíróóság határozatának hatályon kívül helyezése iránt bírósághoz fordult.
- [3] A Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.375/2017/10. számú ítéletével az indítványozó szolgálati viszonyának megszüntetéséről és az ezzel szemben előterjesztett indítványozói panasz elutasításáról szóló alperesi határozatokat, továbbá a Becsületbíróóság fenytést kiszabó határozat helybenhagyásáról szóló határozatát hatályon kívül helyezte, az indítványozót eredeti munkakörébe visszahelyezte, továbbá kötelezte az alperest az elmaradt munkabér, valamint ennek kamatai megfizetésére, ezen túlmenően pedig az alperes viszontkeresetét elutasította.
- [4] Az indítványozó fellebbezése alapján eljáró Fővárosi Törvényszék 4.Kf.650.242/2018/4. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára utasította. A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság egy másik tanácsa 7.K.27.139/2018/31. számú ítéletével az indítványozó keresetét elutasította, és kötelezte az indítványozót a jogalap nélkül felvett munkabére, illetve ennek kamatai megfizetésére. Az indítványozó fellebbezése nyomán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Az indítványozó felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Kúria Kfv.VII.37.234/2020/7. számú végzésével a Fővárosi Törvényszék 4.Kf.650.303/2019/5. számú ítéletét hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.
- [5] A megismételt eljárás során a Fővárosi Törvényszék az iratokat a Szegedi Ítéltáblához továbbította, utalva a Kúria 2020. szeptember 14-én meghozott 1/2020. (KPJE) jogegységi határozatára. A megismételt eljárást követően a Szegedi Ítéltábla Mf.I.40.075/2020/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Ezt követően az indítványozó felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Kúria Mf.X.10.059/2021/5. számú ítéletével a Szegei Ítélet tábla Mf.I.40.075/2020/3. számú ítéletét hatályában fenntartotta.

- [6] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában azt állította, hogy az eljáró bíróságok az anyagi jogba ütköző döntést hoztak. Érvelése szerint a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 7/A. § (1) bekezdése olyan tiltó szabályt tartalmaz („[a] megbízhatósági vizsgálat során feltárt jogsértés alapján fegyelmi vagy szabálysértési eljárás nem indítható”), amely világos, egyértelmű, és a magyar nyelv szabályai szerint is közérthető rendelkezést tartalmaz. Szerinte ezt a rendelkezést az eljáró bíróságok mellőzték, kizárólag a fegyelmi eljárás határidőn belüli megindítására vonatkozó eljárási szabályokat vizsgálták. Előadta továbbá, hogy a megismételt eljárásban a másodfokú bíróság álláspontja szerint az Rtv. fenti rendelkezését – az Alaptörvény 28. cikke alapján – sem lehetett úgy értelmezni, hogy annak az lenne a célja, hogy a megbízhatósági eljárás a fegyelmi felelősségre vonás akadályát képezze. A Kúria a másodfokú bíróság érvelésével értett egyet. Az indítványozó szerint azonban a mérlegelést kizáró, egyértelmű rendelkezés *contra legem* értelmezésével a bíróságok olyan döntést hoztak, amely a jogalkotói akarattal ellentétes, a kettős értékelés tilalmába ütközik, így sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való jogát, valamint az Alaptörvény 28. cikkét.
- [7] Az Alkotmánybíróság főtítkára felhívására kiegészített alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság a tartalma szerint bírálta el.
- [8] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [9] Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó a sérelmezett kúriai döntéssel zárult ügyben felperes volt, számára hátrányos döntés született, és a perben a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. A magánszemély kérelmező ekként alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll.
- [10] Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben előterjesztett panaszában (a Kúria ítéletét 2021. július 21-én vette kézhez az indítványozó jogi képviselője, az alkotmányjogi panaszt 2021. szeptember 20-án elektronikus úton terjesztették elő) a bírósági eljárást befejező, rendes jogorvoslattal nem támadható kúriai ítéletet támadta.
- [11] Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjával összefüggésben következetes az Alkotmánybíróság gyakorlata atekintetben, hogy alkotmányjogi panasz csak az Alaptörvényben biztosított alapjog sérelmének valószínűsítésére alapítható. A jelen indítvány e feltételnek csak részben tesz eleget. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában állította az Alaptörvény alapjogot nem rögzítő 28. cikkének sérelmét is, melyre hivatkozva alkotmányjogi panasz nem terjeszthető elő. Az Alaptörvény 28. cikke nem alapjogot tartalmaz, hanem a bíróságok felé fogalmaz meg a működésükre irányulóan elvárásokat, így az abban foglaltak egyedi érintett vonatkozásában megvalósuló alapjog sérelemhez nem vezethetnek, arra alkotmányjogi panasz önmagában nem alapítható {pl. 3257/2016. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [13]; 3550/2021. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [11]; 3138/2022. (IV. 1.) AB végzés, Indokolás [10]}.
- [12] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {ld. pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

- [13] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a Kúria felülvizsgálati ítélete, továbbá a felülvizsgálati eljárást megelőző perben hozott első- és másodfokú ítélet alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozással kérte.
- [14] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét állító alkotmányjogi panasz a támadott bírói döntések felülbírálatára irányul. Az Alkotmánybíróság jogköre az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja és az Abtv. 27. §-a értelmében arra terjed ki, hogy kiküszöbölje a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet. Az Alkotmánybíróság azonban az Abtv. 27. §-ából következően nem tekinthető általános felülbírálati fórumnak. A rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések önmagukban nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasz előterjesztésére {lásd: 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]}.
- [15] Az indítványozó az Rtv. 7/A. § (1) bekezdésében foglalt anyagi jogi rendelkezés („[a] megbízhatósági vizsgálat során feltárt jogsértés alapján fegyelmi vagy szabálysértési eljárás nem indítható”) kapcsán a Kúria, illetve az eljáró bíróságok általi értelmezését, illetve alkalmazását kifogásolta. Törvényértelmezési kérdés, hogy az Rtv. 7/A. § (1) bekezdése miként egyeztethető össze a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény XV. fejezetének a fegyelmi eljárás megindítására vonatkozó rendelkezéseivel a vizsgálat során feltárt olyan bűncselekmény esetén, amelynek kapcsán a vizsgálatot végző szerv a vizsgálat befejezését követően azonnal feljelentést tesz. Ezt a törvényértelmezést a Kúria indokolással megfelelően alátámasztott módon elvégezte. Az indítványozó nem állított olyan pontosan körülírt alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét. Az alkotmányjogi panaszban foglalt érvek alapján ezért nem állapítható meg, hogy a támadott bírói döntésekkel kapcsolatban az Abtv. 29. §-ában szereplő feltételek fennállnak.
- [16] 3. Mindezt figyelembe véve az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz részben nem tett eleget az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pontjában rögzített feltételeknek, részben nem tett eleget a befogadhatóság Abtv. 29. §-ában előírt feltételének, ezért azt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2022. június 21.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3819/2021.

